

**«ՏՈՒԲԵՐԿՈՒԼՈՉԱՅԻՆ ԱԽՏԱՀԱՐՈՒՄՆԵՐԻ ԿԼԻՆԻԿԱԼԱԲՈՐԱՏՈՐ
ԱԽՏՈՐՈՇՈՒՄՆ ՈՒ ՏԱՐԲԵՐԱԿՈՒՄԸ ԹՈՔԱՅԻՆ/ԱՐՏԱԹՈՔԱՅԻՆ ԱՅԼ
ԾԱԳՄԱՆ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՑ ԱՐԴԻ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՒՄ (ՄԱՍ 1-8)»
ԹԵՄԱՅՈՎ ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ**

**2025թ.-ից կրկնողաբար, ք. Երևան («Ակադեմիկոս Ս. Ավդալբեկյանի անվան
առողջապահության ազգային ինստիտուտ» ՓԲԸ, «Թոքաբանության ազգային
կենտրոն» ՊՈԱԿ)**

**ՀՀ ԱՆ «Ակադեմիկոս Ս. Ավդալբեկյանի անվան առողջապահության ազգային
ինստիտուտ» ՓԲԸ,
«Թոքաբանության ազգային կենտրոն» ՊՈԱԿ**

- Թիրախային լսարան՝ ֆթիզիատրներ (պալարախտաբաններ), թոքաբաններ, ընտանեկան բժիշկներ, թերապևտներ, մանկաբույժներ, համաճարակաբաններ, վարկաբաններ, ախտաբաններ, ճառագայթաբաններ, բժիշկ-մանրէաբաններ, մանկաբարձ-գինեկոլոգներ, ուրոլոգներ, վնասվածքաբաններ
- Մասնակիցների ակնկալվող թվաքանակ՝ 1-25 հոգի
- մասնակիցներին շնորհել ՇՄՁ 90 տեսական և 135 գործնական կրեդիտ.
մաս 1-ի մասնակիցներին՝ ՇՄՁ 10 տեսական և 15 գործնական կրեդիտ,
մաս 2-ի մասնակիցներին՝ ՇՄՁ 10 տեսական և 15 գործնական կրեդիտ,
մաս 3-ի մասնակիցներին՝ ՇՄՁ 10 տեսական և 15 գործնական կրեդիտ,
մաս 4-ի մասնակիցներին՝ ՇՄՁ 20 տեսական և 30 գործնական կրեդիտ,
մաս 5-ի մասնակիցներին՝ ՇՄՁ 10 տեսական և 15 գործնական կրեդիտ,
մաս 6-ի մասնակիցներին՝ ՇՄՁ 10 տեսական և 15 գործնական կրեդիտ,
մաս 7-ի մասնակիցներին՝ ՇՄՁ 10 տեսական և 15 գործնական կրեդիտ,
մաս 8-ի մասնակիցներին՝ ՇՄՁ 10 տեսական և 15 գործնական կրեդիտ,
դասավանդողներ Լյուբով Նիկոլայանին՝ ՇՄՁ 82 տեսական և 120 գործնական
կրեդիտ, Էդուարդ Կաբասակալյանին՝ ՇՄՁ 2 տեսական և 3 գործնական կրեդիտ,
Անիկ Ուլումյանին՝ ՇՄՁ 2 տեսական և 3 գործնական կրեդիտ, Լուսինե
Եղիազարյան՝ ՇՄՁ 2 տեսական և 6 գործնական կրեդիտ, Նաիրա Միքայելյանին՝
ՇՄՁ 2 տեսական և 3 գործնական կրեդիտ

- Կոնտակտ 010235310

Մաս 1 Շաբաթ 1 Տուբերկուլոզի դասակարգումը: Տուբերկուլոզի համաճարակաբանական իրավիճակն աշխարհում և Հայաստանում		
Օր 1		
2 ժամ	Դասախոսություն Տուբերկուլոզի դասակարգումն ըստ «Հիվանդությունների և առողջության հետ կապված խնդիրների վիճակագրական դասակարգիչ՝ ՀՄԴ 10 հղ-014-2013»-ի, ՀՄԴ 11-ի առաջարկվող տարբերակը	Լյուբով Նիկոլայան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Տուբերկուլոզի դեպքերի սահմանումն ըստ գործող՝ ՀՀ ԱՆ 19.08.2019թ. No 2278-Ա հրամանով հաստատված ՏԲ-ի վարման կլինիկական ուղեցույցի: Տուբերկուլոզի դեպքերի սահմանումն ըստ ԱՀԿ-ի կողմից առաջարկվող Consolidated guidance on Tbd data generation and use Modul WHO2024 ուղեցույցի: Համեմատությունների քննարկում	Լյուբով Նիկոլայան
Օր 2		
2 ժամ	Դասախոսություն Տուբերկուլոզի համաճարակաբանական իրավիճակն աշխարհում և Հայաստանում: «Վերջ տուբերկուլոզին» միջանկյալ և նպատակային ռազմավարության ցուցանիշները: Տուբերկուլոզի տեղը մահվան պատճառների շարքում	Լյուբով Նիկոլայան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Վարակվածության, հիվանդացության, հիվանդության տարածվածության և մահացության ցուցանիշների հաշվարկը: Կոնտակտավորների հետազոտություն և հայտնաբերում: Տուբերկուլոզի կանխարգելիչ բուժման՝ Հայաստանում կիրառվող եղանակը: ԱՀԿ-ի կողմից առաջարկվող տարբերակները: Մեր նախնական փորձը: Ակտիվ տուբերկուլոզով պացիենտի հետ շփվող անձանց շրջանում իրականացվող միջոցառումներ: Դեպքերի քննարկում մանկական բաժանմունքում	Լյուբով Նիկոլայան
Օր 3		
2 ժամ	Դասախոսություն Ալերգիան և անընկալունակությունը (իմունիտետ) տուբերկուլոզ հիվանդության հանդեպ:	Լյուբով Նիկոլայան

	Տուբերկուլինի զարգացման պատմությունը: Տուբերկուլոզի նկատմամբ անընկալունակության ձևավորման մեխանիզմները: Դանդաղընթաց գերզգայնություն	
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Մանթուի փորձի կատարման տեխնիկայի ցուցադրում ընդունարանում: Փորձի կիրառման ցուցումներն ու հակացուցումները: Կեղծ դրական և կեղծ բացասական արդյունքներ	Լյուբով Նիկոլայան
Օր 4		
2 ժամ	Դասախոսություն Գաղտնի տուբերկուլոզային վարակ: Վարակի փոխանցման ու վարակման վրա ազդող գործոններ: Ինտերֆերոն-գամմա ազատման հետազոտություն (ԳԻԱԹ, IGRA-թեստ)	Լյուբով Նիկոլայան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Տուբերկուլինային զգայնության ստուգումը մեծահասակների և դեռահասների շրջանում: Մանթուի փորձի առավելությունները: ԳԻԱԹ-ի համեմատական բնութագրերը մաշկային թեստերի հետ: Հետպատվաստային ալերգիայի տարբերակումը	Լյուբով Նիկոլայան
Օր 5		
2 ժամ	Դասախոսություն ԲՅԺ պատվաստում: Հետպատվաստային բնականոն ընթացքը: Հետպատվաստային բարդությունների դասակարգումը (ԱՀԿ), ախտորոշումն ու բուժումը: ԲՅԺ պատվաստումն ու ՄԻԱՎ վարակակրությունը: Նոր պատվաստանյութերի մշակման ռազմավարությունները	Լյուբով Նիկոլայան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք ԲՅԺ-ի կատարման տեխնիկան: Հետպատվաստային բարդությունների պատճառները: Հետպատվաստային ալերգիա. տարբերակումը տուբերկուլինային զգայնության այլ դրսևորումներից: Հետպատվաստային բարդություններով երեխայի վերլուծություն մանկական բաժանմունքում	Լյուբով Նիկոլայան
Մաս 2 Շաբաթ 2 Տուբերկուլոզի հյուսվածաբանական ախտորոշում		
Օր 1		
2 ժամ	Դասախոսություն Միկոբակտերիային վարակի վաղ փուլ: ՏԲ-ի վարակելիությունը:	Լյուբով Նիկոլայան

	Ավելոլային մակրոֆագերի դերը հարուցիչների ֆագոցիտոզի գործում: Մակրոֆագերի ակտիվացմանը նպաստող գործոններ: Գրանուլեմայի ձևավորման սկիզբը: ՏՄԲ-ների ազդեցությունը գաղտնի վիճակի իմունաբանական հավասարակշռության վրա: Տուբերկուլոզի վերստին ակտիվացման մեխանիզմները	
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Վարակի հնարավոր ելքերի քննարկում, դեպքերի վերլուծություն՝ տուբերկուլոզային միկրոակտերիանների ոչնչացում, նիրհած վիճակ (ԳՏԲՎ), ակտիվ ՏԲ-ի զարգացում, կյանքի ընթացքում տուբերկուլոզի վերստին ակտիվացում՝ ակտիվ տուբերկուլոզի զարգացումով	Լյուբով Նիկոլայան
Օր 2		
2 ժամ	Դասախոսություն Գրանուլեմայի ձևավորումը: ՈՒ-էնդոթել-ռելաքսացնող գործոնների դերը: Ախտածագման բջջային ու ենթաբջջային մեխանիզմները՝ գրանուլեմաների ձևավորում, հարյուրահատուկ (պարասպեցիֆիկ) հակազդեցություններ	Լյուբով Նիկոլայան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Առաջնային տուբերկուլոզով պացիենտի կլինիկական վերլուծություն: Հարյուրահատուկ (պարասպեցիֆիկ) հակազդեցությունների ցուցադրում	Լյուբով Նիկոլայան
Օր 3		
2 ժամ	Դասախոսություն Նախաօջախային կամ նախնական փուլ, օջախային փուլ, հասուն գրանուլեմա	Լյուբով Նիկոլայան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Գրանուլոմաները որպես դինամիկ և մետաբոլիկ ակտիվ կառույցներ: Հնարավոր զարգացումների քննարկում	Լյուբով Նիկոլայան
Օր 4		
2 ժամ	Դասախոսություն Տարածված ինֆիլտրատիվ-կազեոզ-նեկրոտիկ ֆոկուսներ: Լոռանման թոքաբորբը որպես սրընթաց տուբերկուլոզային բորբոքում	Լյուբով Նիկոլայան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Տուբերկուլոզային ախտահարումների մակրոմիկրոպրեպարատների ցուցադրում	Լյուբով Նիկոլայան
Օր 5		
2 ժամ	Դասախոսություն Սուրֆակտանտային համակարգերի վնասման	Լյուբով Նիկոլայան

	հիմնական մեխանիզմներ: Թոքերի սուրֆակտանտից կախված փոփոխություններ: Թոքերի սուրֆակտանտի պրոտեինները	
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Սուրֆակտանտի պատրաստուկների կիրառումը որպես հակաայտուցային, հակաատելեկտատիկ միջոցներ	Լյուբով Նիկոլայան
Մաս 3 Շաբաթ 3 Տուբերկուլոզի հայտնաբերման լաբորատոր-գործիքային հետազոտություններ		
Օր 1		
2 ժամ	Դասախոսություն Տուբերկուլոզի կլինիկական ախտորոշում՝ ընդհանուր ներթուրանալորման համախտանիշ, շնչառական օրգանների ախտանշաններ, արտաթոքային օրգանների ախտահարման դրսևորումներ: Վերհուշի ու խոցելի գործոնների դերն ախտորոշման ընթացակարգում	Լյուբով Նիկոլայան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Թոքերի և արտաթոքային տուբերկուլոզով պացիենտների առաջնակի քննություն: Զննման տվյալների ու ֆիզիկական հետազոտությունների ցուցադրում	Լյուբով Նիկոլայան
Օր 2		
2 ժամ	Դասախոսություն Տուբերկուլոզի հարուցիչը: Տուբերկուլոզային միկրոբակտերիաներ գենոմը, փոխակերպումները, վարակի փոխանցումը (տրանսմիսիա): Արագ մոլեկուլային Gene Xpert MTB/RIF, Ultra-Genexpert, գենային զոնդի հետազոտություն (LPA): Պինդ ու հեղուկ միջավայրերում ցանքի և դեղազգայնության թեստի կիրառումը	Էդուարդ Կաբասակալյան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Մանրադիտման նշանակությունը: Բուժաշխատողների անվտանգության կանոնները: Հետազոտման համար պիտանի կենսանմուշներ: Թոքային SF ախտանիշների կասկածով անձանց առաջնային լաբորատոր ախտորոշման ալգորիթմ	Էդուարդ Կաբասակալյան
Օր 3		
2 ժամ	Դասախոսություն Տուբերկուլոզային համաճարակաբանական վերահսկում. բուժաշխատողների, պացիենտների անվտանգության կանոնները տանը, լաբորատորիաներում, բաժանմունքներում	Նաիրա Միքայելյան

3 ժամ	Գործնական աշխատանք ՏԲ համաճարակաբանական հսկողության իրականացման՝ ՀՀ ԱՆ 2008 թ. հոկտեմբերի 20-ի N21-Ն հրամանով հաստատված «ՀՀ ՏԲ-ի համաճարակաբանական հսկողության N 3.1.1-010- 08 սանիտարական կանոնները և հիգիենիկ նորմեր» և ՀՀ ԱՆ առողջապահության նախարարության 03.07.13թ. N 1853-Ա հրամանով հաստատված «ՀՀ ՏԲ վարակի հսկողության մեթոդական ուղեցույցի» ներկայացում	Նաիրա Միքայելյան
-------	--	------------------

Օր 4

2 ժամ	Դասախոսություն Տուբերկուլոզի հայտնաբերման համար կիրառվող ճառագայթային հետազոտության եղանակները և դրանց համեմատական բնութագրումը: Ճառագայթային հետազոտության եղանակներով հայտնաբերված տուբերկուլոզի տարբեր ձևերի առանձնահատկությունները	Լյուբով Նիկոլայան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Դեպքերի քննարկում՝ պացիենտների լաբորատոր ցուցանիշների շեղումներով (արյան ընդհանուր քննություն, արյան սպիտակուցային բանաձևը	Լյուբով Նիկոլայան

Օր 5

2 ժամ	Դասախոսություն Կենսաքիմիական ծառայության խնդիրները թոքաբանության մեջ: Համակարգային բորբոքային պատասխան. բորբոքման սուր փուլի ռեկտանտները: Հակատուբերկուլոզային դեղերի կողմնակի ազդեցությունների ախտորոշման կենսաքիմիական եղանակները	Լյուբով Նիկոլայան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Հակատուբերկուլոզային դեղերի կողմնակի ազդեցություններով դեպքերի վերլուծություն բաժանմունքներում	Լյուբով Նիկոլայան

Մաս 4

Տուբերկուլոզի արտաթոքային ձևերը

Շաբաթ 4

Օր 1

2 ժամ	Դասախոսություն Տուբերկուլոզի արտաթոքային ձևերի ախտաճագումը: Նյարդային համակարգի տուբերկուլոզ: Տուբերկուլոզային մենինգիտ, ընթացքի առանձնահատկությունները, ախտորոշումը, բուժումը	Լյուբով Նիկոլայան
-------	---	-------------------

3 ժամ	Գործնական աշխատանք Տուբերկուլոզային մենինգիտով պացիենտի վերլուծություն	Լյուբով Նիկոլայան
Օր 2		
2 ժամ	Դասախոսություն Ծայրամասային ավշահանգույցների տուբերկուլոզ, տարբերակումը ծայրամասային ավշահանգույցների այլ ախտահարումներից	Լյուբով Նիկոլայան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Ծայրամասային ավշահանգույցների տուբերկուլոզով պացիենտի վերլուծություն	Լյուբով Նիկոլայան
Օր 3		
2 ժամ	Դասախոսություն Տուբերկուլոզային սպոնդիլիտ: Կլինիկական փուլերը, տարբերակումը ողնաշարի այլ բնույթի ախտահարումներից, բարդությունները, բուժումը	Լյուբով Նիկոլայան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Տուբերկուլոզային սպոնդիլիտով պացիենտի վերլուծություն	Լյուբով Նիկոլայան
Օր 4		
2 ժամ	Դասախոսություն Սրտապարկի տուբերկուլոզ: Ախտաճագումը, դասակարգումը, կլինիկական դրսևորումները, բարդությունները, տարբերակումն այլ ծագման պերիկարդիտներից, բուժումը	Լյուբով Նիկոլայան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Տուբերկուլոզային պերիկարդիտով պացիենտի վերլուծություն	Լյուբով Նիկոլայան
Օր 5		
2 ժամ	Դասախոսություն Միզուղիների տուբերկուլոզ: Դասակարգումը: Երիկամների տուբերկուլոզ. կլինիկական, ախտորոշման եղանակները: Տարբերակիչ ախտորոշում: Բուժում	Լյուբով Նիկոլայան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Երիկամների տուբերկուլոզով պացիենտի վերլուծություն	Լյուբով Նիկոլայան
Շաբաթ 5		
Օր 1		
2 ժամ	Դասախոսություն Սեռական օրգանների տուբերկուլոզը տղամարդկանց և կանանց շրջանում, ախտորոշման դժվարությունները, բարդությունները, բուժումը	Լյուբով Նիկոլայան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Սեռական օրգանների տուբերկուլոզով պացիենտի վերլուծություն	Լյուբով Նիկոլայան

Օր 2		
2 ժամ	Դասախոսություն Մարտոդական համակարգի և որովայնի օրգանների տուբերկուլոզ. ախտորոշումը: Տուբերկուլոզային մեզադենիտ. կլինիկան, ախտորոշման եղանակները: Որովայնամզի տուբերկուլոզ: Տարբերակիչ ախտորոշում: Բուժումը: Աղիքների տուբերկուլոզ. կլինիկական ընթացքը, ախտորոշման եղանակները: Տարբերակիչ ախտորոշում: Բուժումը	Լյուբով Նիկոլայան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Տուբերկուլոզային մեզադենիտով պացիենտի վերլուծություն	Լյուբով Նիկոլայան
Օր 3		
2 ժամ	Դասախոսություն Թոքամզի տուբերկուլոզային բորբոքում, դասակարգումը, ընթացքը, ախտորոշման եղանակները: Տարբերակիչ ախտորոշում: Բուժումը	Լյուբով Նիկոլայան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Թոքամզի տուբերկուլոզային բորբոքումով պացիենտի վերլուծություն	Լյուբով Նիկոլայան
Օր 4		
2 ժամ	Դասախոսություն Մաշկի տուբերկուլոզ: Կլինիկական ձևերը: Ախտորոշման եղանակները: Տարբերակիչ ախտորոշում	Լյուբով Նիկոլայան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Մաշկի տուբերկուլոզով պացիենտի վերլուծություն	Լյուբով Նիկոլայան
Օր 5		
2 ժամ	Դասախոսություն Ներկրծքային ավշահանգույցների տուբերկուլոզ, ախտաձագումը, կլինիկական ձևերը, ընթացքը, բարդությունները, ախտորոշումը, տարբերակումն այլ ներկրծքային ադենոպաթիաներից	Անիկ Ուլումյան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Մանկական բաժանմունքում ներկրծքային ավշահանգույցների տուբերկուլոզով պացիենտի վերլուծություն	Անիկ Ուլումյան
Մաս 5		
Շաբաթ 6		
Ոչ տուբերկուլոզային միկոբակտերիոզներ		
Օր 1		
2 ժամ	Դասախոսություն Միկոբակտերիաների մանրէաբանական բնութագիրը (բջջաթաղանթ, ախտածնության	Լյուբով Նիկոլայան

	գործոն), դասակարգումն ըստ պիգմենտագոյացման, աճի տեմպերի և ըստ ախտածնության	
3 ժամ	Գործնական աշխատանք ԱՌԼ-ում մասնակցություն միկրբակտերիաների հայտնաբերման լաբորատոր եղանակներին: Միկրբակտերիաների նույնականացումը HAIN թեստով և իմունաքրոմատոգրաֆիայի մեթոդով	Լյուբով Նիկոլայան
Օր 2		
2 ժամ	Դասախոսություն Միկրբակտերիոզային վարակի ախտորոշիչ չափանիշները: Միկրբակտերիոզային վարակի կլինիկական ու մանրէաբանական չափանիշները: Միկրբակտերիաների դեղազգայունության որոշումը	Լյուբով Նիկոլայան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք ԱՌԼ-ում մասնակցություն միկրբակտերիաների դեղազգայունության և դեղակայունության որոշմանը (դանդաղ աճող միկրբակտերիաների համար՝ 13 դեղ, արագ աճող միկրբակտերիաների համար՝ 15)	Լյուբով Նիկոլայան
Օր 3		
2 ժամ	Դասախոսություն Միկրբակտերիոզի զարգացման ռիսկի գործոններ: Վատ կանխատեսման գործոններ: Ոչ տուբերկուլոզային միկրբակտերիոզները որպես տուբերկուլոզի դեղակայուն ձևերի դիմակ	Լյուբով Նիկոլայան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք ԱՌԼ-ում միկրբակտերիաների գաղութների ցուցադրում, պիգմենտավորման գնահատում, պիգմենտավորմանը նպաստող գործոններ: Նմուշների աղտոտում: Ցանք հեղուկ և պինդ միջավայրի վրա	Լյուբով Նիկոլայան
Օր 4		
2 ժամ	Դասախոսություն Միկրբակտերիոզային վարակի բուժումը: Դեղորայքային բուժման ցուցումները: Միկրբակտերիոզների զարգացման վատ կանխատեսման գործոններ: Վիրաբուժական բուժման ցուցումներ	Լյուբով Նիկոլայան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Վիրաբուժական բաժանմունքում մասնակցություն միկրբակտերիոզային վարակի կապակցությամբ վիրահատված հիվանդների վիրակապությանը	Լյուբով Նիկոլայան
Օր 5		
2 ժամ	Դասախոսություն Միկրբակտերիաների կեցության միջավայրը:	Լյուբով Նիկոլայան

	Միկրբակտերիոզային վարակի կանխարգելումը՝ վարքի ու կենսակերպի կանոններ	
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Միկրբակտերիոզային վարակի ցողացրման աղբյուրները: Լաբորատորիայի ներքին հսկողությունը ռեագենտների, սարքավորումների աշխատանքի, դրանց տեխնիկական սպասարկման հանդեպ	Լյուբով Նիկոլայան
Մաս 6 Շաբաթ 7 Տուբերկուլոզ և ուղեկցող իրավիճակներ		
Օր 1		
2 ժամ	Դասախոսություն ԱՀԿ-ն ՏԲ-ի մասին կանանց շրջանում: ՏԲ-ի ազդեցությունը մայրական առողջության վրա: ՏԲ-ի ախտորոշումը հղիության ընթացքում	Լյուբով Նիկոլայան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Հակաբեղմնավորիչների կիրառումը ՏԲ-ի դեպքում: Հղիության ընդհատման և պահպանման ցուցումները ՏԲ-ի դեպքում: ՏԲ-ի ախտորոշման չափանիշները՝ կլինիկական, լաբորատոր, ռենտգենաբանական, իմունաբանական: Դեպքի վերլուծություն	Լյուբով Նիկոլայան
Օր 2		
2 ժամ	Դասախոսություն Հղիության, ծննդաբերության, հետծննդյան շրջանի վարման առանձնահատկությունները ՏԲ-ի դեպքում: ՏԲ-ով հիվանդ մորից ծնված նորածնի խնամքը	Լյուբով Նիկոլայան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Ակտիվ ՏԲ-ով հիվանդի հղիությանը բնորոշ մանկաբարձական բարդություններ: Հղիության և հետծննդյան շրջանում ՏԲ-ի բուժումը հակատուբերկուլոզային դեղերով: ՏԲ-ով հիվանդ մորից ծնված նորածնի կերակրում, ԲՑԺ-ով պատվաստում, քիմիական խարգելում: Դեպքի վերլուծություն մանկական բաժանմունքում	Լյուբով Նիկոլայան
Օր 3		
2 ժամ	Դասախոսություն Տուբերկուլոզ/շաքարախտ զուգորդման ախտաճգումը, կազմաբանությունը: ՏԲ-ի ընթացքը շաքարախտի դեպքում: Շաքար իջեցնող ու հակատուբերկուլոզային դեղերի փոխազդեցությունը. անցանկալի կողմնակի երևույթները, բուժումը	Լյուբով Նիկոլայան

3 ժամ	Գործնական աշխատանք Տուբերկուլոզ/շաքարախտ զուգորդման դեպքի վերլուծություն	Լյուբով Նիկոլայան
Օր 4		
2 ժամ	Դասախոսություն ԱՀԿ-ն ՄԻԱՎ-ով ապրող մարկանց և տուբերկուլոզ/ՄԻԱՎ համավարակի մասին՝ որպես հիվանդացության և մահացության առաջնային պատճառ ամբողջ աշխարհում: ՏԲ-ի կլինիկական և կազմաբանական առանձնահատկությունները ՄԻԱՎ-ի զուգորդմամբ: ՄԻԱՎ/M.Tuberculosis-ով վարակի իմունաբանական և վիրուսաբանական ախտորոշումը	Լյուբով Նիկոլայան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք 12 ամսեկան երեխաների և 1-14 տարեկան երեխաների՝ ՄԻԱՎ-կապակցված հիվանդությունները: ԱՀԿ-ի խորհուրդը վիրուսաբանական հետազոտության առնչությամբ մանկապատանեկան տարիքում (նորածնային շրջան, կերակրման շրջան)	Լյուբով Նիկոլայան
Օր 5		
2 ժամ	Դասախոսություն ՄԻԱՎ-ի օպորտունիստական վարակների բնորոշ ռենտգենաբանական նշանները օջախային և հնոցային ախտահարումների դեպքում: Իմունիտետի վերականգնման բորբոքային համախտանիշ՝ IRIS: ԱՀԿ-ի հանձնարարականն ախտորոշման և բուժման վերաբերյալ	Լյուբով Նիկոլայան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք ՄԻԱՎ-ի օպորտունիստական վարակներով պացիենտների դեպքերի վերլուծություն բաժանմունքներում	Լյուբով Նիկոլայան
Մաս 7 Շաբաթ 8 Շնչառական օրգանների տուբերկուլոզի տարբերակիչ ախտորոշումը		
Օր 1		
2 ժամ	Դասախոսություն Թոքերի սերմնացրումների դասակարգումը: Էկզոգեն ալերգիկ ալվեոլիտ: Իդիոպաթիկ ֆիբրոզացնող ալվեոլիտ: Թոքերի ինտերստիցիալ հիվանդություններ	Լյուբով Նիկոլայան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Ալվեոլիտով պացիենտի դեպքի քննարկում թոքաբանության բաժանմունքում	Լյուբով Նիկոլայան
Օր 2		

2 ժամ	Դասախոսություն Գրանուլեմատոզներ: Ուռուցքային ծագման սերմնացրումներ: Հազվադեպ սերմնացրումներ	Լյուբով Նիկոլայան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Թեմատիկ հիվանդների վերլուծություն	Լյուբով Նիկոլայան
Օր 3		
2 ժամ	Դասախոսություն Թոքերի առավել հաճախ հանդիպող կլոր գոյացությունների ախտորոշման ուղղակի և անուղղակի նշաններ: Ծայրամասային քաղցկեղ: Բրոնխ-ավելուլային քաղցկեղ: Թոքի համարտոմա: Թոքի ռետենցիոն բրոնխոգեն բուշտ: Թարախակույտ: Էմփիսեմա: Ասպերգիլոմա: Թոքի զարկերակ-երակային անևրիզմա	Լյուբով Նիկոլայան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Թոքերի չարորակ ու բարորակ կլոր գոյացություններով պացիենտների ներկայացում	Լյուբով Նիկոլայան
Օր 4		
2 ժամ	Դասախոսություն Խոռոչային գոյացությունների (քաղցկեղի խոռոչային ձև, թարախակավոր թոքաբորբ, թոքերի բշտային հիպոպլազիա, մեկուսի բուշտ, բրոնխալայնանք) ախտորոշումը: Տարբերակումն այլ խոռոչներից	Լյուբով Նիկոլայան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Թոքերի խոռոչային գոյացություններով պացիենտների ներկայացում	Լյուբով Նիկոլայան
Օր 5		
2 ժամ	Դասախոսություն Թոքամզի արտաքին տեսքով ուղեկցվող թոքամզաբորբեր: Տարբերակիչ ախտորոշումը: Ներկրծքային ավշահանգույցների ախտահարումներ: Տարբերակիչ ախտորոշումը	Լյուբով Նիկոլայան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Թոքամզի արտաքին տեսքով, ներկրծքային ավշահանգույցների ախտահարումներով պացիենտների ներկայացում	Լյուբով Նիկոլայան
Մաս 8		
Շաբաթ 9		
Տուբերկուլոզի բուժումը		
Օր 1		
2 ժամ	Դասախոսություն Դեղազգայուն տուբերկուլոզի բուժումը: Դեղազգայուն տուբերկուլոզի բուժման երկարաժամկետ ռեժիմներ: Դեղազգայուն տուբերկուլոզի բուժման կարճաժամկետ ռեժիմներ	Լյուբով Նիկոլայան

3 ժամ	Գործնական աշխատանք Դեղագգայուն տուբերկուլոզի երկարաժամկետ ու կարճաժամկետ ռեժիմներով բուժվող պացիենտների վերլուծություն	Լյուբով Նիկոլայան
Օր 2		
2 ժամ	Դասախոսություն ԴԿ ՏԲ-ի դասակարգումը: Դեղերի խմբերը և բուժման ռեժիմների նշանակման քայլերը	Լյուբով Նիկոլայան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք ԴԿ ՏԲ-ով պացիենտների վերլուծություն բաժանմունքում	Լյուբով Նիկոլայան
Օր 3		
2 ժամ	Դասախոսություն ԲԴԿ ՏԲ-ի բուժման կարճաժամկետ ռեժիմներ: Ընտրելիության չափանիշներ: Բացառման չափանիշներ	Լյուբով Նիկոլայան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք ԲԴԿ ՏԲ-ի բուժման կարճաժամկետ ռեժիմների կիրառումը բացառող պացիենտների վերլուծություն բաժանմունքում	Լյուբով Նիկոլայան
Օր 4		
2 ժամ	Դասախոսություն Նախաձայրահեղ (նախա-ԾԴԿ), ծայրահեղ (ԾԴԿ) և դեղակայուն տուբերկուլոզի բուժման նախընտրելի ռեժիմը	Լուսինե Եղիազարյան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք Նախաձայրահեղ (նախա-ԾԴԿ), ծայրահեղ (ԾԴԿ) և դեղակայուն տուբերկուլոզով պացիենտների վերլուծություն բաժանմունքում	Լուսինե Եղիազարյան
Օր 5		
2 ժամ	Դասախոսություն BPaL և BPaLM բուժման ռեժիմների կազմը: Պացիենտների գնահատումը նախքան բուժման ռեժիմների ընտրությունը	Լյուբով Նիկոլայան
3 ժամ	Գործնական աշխատանք BPaL և BPaLM բուժման ռեժիմներով բուժվող տուբերկուլոզով պացիենտների վերլուծություն բաժանմունքում	Լուսինե Եղիազարյան

•